

Ubezdźwięcznienie

Autor: Halina Karaś

Ubezdźwięcznienie – to zjawisko utraty dźwięczności przez spółgłoskę dźwięczną, por. suflata, jinwalita = szuflada, inwalida, rodzaj upodobnienia pod względem dźwięczności (zob. Upodobnienie fonetyczne). Ubezdźwięcznienie może zachodzić w jednym wyrazie (np. pukiet = bukiet, tykta = dykta) lub też na granicy dwóch wyrazów i w formach historycznie złożonych, np. ukratem = ukradłem (zob. Fonetyka międzywyrazowa zróżnicowana regionalnie, Spółgłoski dźwięczne i bezdźwięczne). Może być skutkiem wyrównań tematu do postaci z ubezdźwięcznieniem, np. kłótek (grupa dk w kłódka wymawiana jest bezdźwięcznie jak tk: kłótką), besu – besem (bo bes: wygłosowe -z w wyrazie bez wymawiane bezdźwięcznie jako -s).